

Tuning Guide For H-Både Med North sails

Introduktion

Formålet med denne tuning guide er at give vores H-Båds sejlere nogle retningslinier i, hvordan man får størst mulig udbytte af de North sejl som klubbens både er udstyret med.

Tuning guiden er udarbejdet af North sails sejlmagere Steffen Stegger, Lars Christiansen og Theis Palm.

Følg vejledningen så nøjagtigt som muligt. Det er dog altid en god idé at eksperimentere på sin egen båd, da mandskabets vægt, bådens balance, mastens beskaffenhed samt lokale forhold også kan have indflydelse på det absolut optimale trim. Før masten rejses skal nogle meget vigtige mål og afmærkninger følges for at kunne bruge denne trim guide.

Korsør sejlkлубs H-både er begge udstyret med North sails og i DEN 299 er der 2 fokke hvor det anbefales at benytte MJ -5 fokken fra vindstille og op til ca. 7 m.sek.

MJ-4 fokken bruges i kraftigere vindstyrker.

Dette er ikke fejlskrevet fokken med lavt tal bruges i høje vindstyrker og højt tal lave vindstyrker

Mastetrim:

1. Salingshornenes længde og vinkel er vigtig for storsejlets facon, da disse er med til at kontrollere mastens krumning og dermed også forstagets spænding. Længden af salingshornene måles fra siden af masten til wiren der er placeret i salingshornet, målet er 81 cm, målet tages langs midten af salingshornet. Salingshornenes vinkel måles ved at binde en tynd snor fra det ene overvant til det andet og her efter måles afstanden fra snoren og ned til bagkanten af masten den skal være 19 cm. Ved samme lejlighed afsættes to tapemærker på henholdsvis 44 cm og 55 cm målt fra siden af masten. Disse mærker bruges senere til trim af fokken.
2. Herefter holdes topvanter og forstag ind langs masten og strækkes så meget som muligt. Der sættes et mærke på alle tre wirer, ud for overkanten af det sorte ved bomfæste. Disse tre mærker er nu udgangspunkt for mastens hældning og om masten står lige i båden. Masten rejses.
3. Mastefoden placeres således at afstanden fra centrum af forstagets pindbolt til forkant mast er 2,42 m.
4. Kontroller at afstanden fra overkanten af det sorte mærke ved bomfæste til dæk målt på siden af masten er 54,8 cm. Differencen skal korrigeres på det mål på forstaget som følger.
5. Mastens hældning bestemmes således, at afstanden fra det afsatte mærke på forstaget til dækket målt parallelt med forstaget til dækket er 1,37 m.
6. Kontroller nu - når den korrekte mastehældning er konstateret – at masten hviler på hele sin trædeflade på mastens fod. I modsat fald vil rig trykket blive ukonstant og forstaget hermed uroligt.
7. Mærkerne på overvanterne bruges til at kontrollere at masten står lige i båden ved at måle fra mærke til dæk i begge sider. Dette er mere præcist end at måle fra mastetoppen.
8. Riggens spænding er svær at definere, da ikke alle er i besiddelse af den samme rig-måler.

9. Når undervant spændingen er sat, kontrolleres om masten står lige. Tallene på undervanter er kun en guideline, som er erfaringer fra vores egen båd. Det er vigtigt at masten står lige op til 10 m/sek. Herefter strammes undervanterne til masten falder 5-10 cm til læ ved fokke-godset alt efter mandskabets vægt.

1. Trim af storsejl

Storskødet er meget kritisk og små justeringer har stor betydning for højde og fart. Skøder man hårdt, lukker agterliget mere og giver større rorpres, men til gengæld mere højde. Dette trim kan anvendes i mellemluft på fladt vand, så længe man kan hænge båden ned. I let vind slækkes skødet således at ticklers ved den øverste sejlspind flyver ret bagud. I hård vind skødes godt hjem og hækstaget hales indtil båden igen bliver let på roret uden at man mister højde. I forholdsvis store bølger skal sejlet twistes mere, for at få så stort et styreområde til vinden som overhovedet muligt, samtidigt giver det også bedre fart og hermed også højde. Som tommelfingerregel trimmes den bagerste halvdel på den øverste sejlspind parallelt med bommen i stort set alle vindstyrker.

2. Udhal på bom

Udhalet er en anden vigtig trimfaktor. I let vind (0-2 m/sek.) skal sejlet være 3 cm fra sort mærke. I mellemvind (2-5 m/sek.) 1,5 cm fra sort mærke og over 5 m/sek. hales helt ud på mærke.

3. Cunningham

Undlad helt at bruge cunningham i let vind. I mellem vind hales kun så meget at rynkerne langs forliget forsvinder. Når vinden er over 7 m/sek. hales der hårdt for at medvirke til at åbne kappen og holde faconen fremme i sejlet.

4. Løjgangen

Justering af løjgangen påvirker rorpresset væsentligt og bruges alt efter mandskabets vægt. Løjgangsvognen justeres således at bommen, så længe som overhovedet muligt, er på centerlinien af båden, altså til luv (dette for at bevare så stor vindkanal mellem storsejl og fok som overhovedet muligt og for at kunne sejle maximal højde). Når vinden så frisker og hækstaget er halet maksimalt køres løjgangen til læ til båden er i balance og let på roret.

5. Hækstaget

Hækstaget har to funktioner: at kontrollere dybden i storsejlet og hvor meget forstaget falder mod læ. Det vil sige, at et strammere hækstag betyder et fladere og mere åbent storsejl, mindre forstags sag og hermed også fladere fok. Vi har mærket vores hækstag op for hver 5 cm, så vi hurtigt kan komme tilbage til et godt trim og have båden veltrimmet lige efter mærkerundningerne.

6. Bomnedhal

Bomnedhalet bruges på kryds til at krumme masten i hård vind og hermed åbne sejlet forned, samtidigt med at det holder bommen i niveau, når storskødet bliver slækket i de hårde pust. Brug aldrig bomnedhalet på kryds under 8 m/sek. og gør det med varsomhed. Husk altid at slække til læns position, når der falder af til slør, for at undgå at bommen knækker. Bomnedhalet bruges ellers på følgende måde: hal til den bagerste halvdel af den øverste sejlspind står parallelt med bommen, både på halv vind og læns, under alle vind forhold.

Fok

1. Skødepunkt:

Skødevognens placering er kritisk for fokkens trim. Som udgangspunkt måles 2,88 m. fra pinboldt i forstag til centrum af skødeblokken. Fokken skal luffe jævnt langs forliget, det vil sige, at ticklers skal stå ens både i top og bund. Hvis der er meget sø og over 3 m/sek. skødes 1hul frem på skødeviseren, under 2 m/sek. skødes helt op til 5 huller frem på skødeviseren.

2. Skødespænding:

Her bruges de afsatte mærker på salingshornene. I vindstyrker under 3 m/sek. skødes til yderste mærke (54 cm). Over 3 m/sek. skødes til inderste mærke (44 cm).

3. Faldspænding:

Stræk aldrig faldet for hårdt, da faconen ellers kommer for langt frem. Stræk kun lige så folderne ved løjerterne forsvinder. I let vind må der gerne være små folder ved løjerterne, idet faconen i fokken derved flyttes lidt bagud og dybden øges en smule, dette giver det bedste profil.

Spiler:

Spilerstagens fæste på masten bør sidde i en højde af 1,50 m. over ruffet. Stagehøjden justeres under de fleste forhold således, at den står vandret. Derved opnås den størst effektive længde af spilerstagen og det størst mulige projicerede areal til vinden. Vores spiler er designet hertil.

I let vind justeres stagehøjden således, at skødebarmene på spileren flyver lige højt, for at få den bedste indfaldsvinkel på det luv sidelig, samtidig med at det læ sidelig er maksimalt åbent.

På skæring i hård luft må spilerstagen under ingen omstændigheder komme nærmere til forstaget end 60 cm for at forhindre, at båden kommer ud af kontrol og skærer op i pustene.

Held og lykke med trimmet og rigtig god sejltur.